

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

Coneixiem la malura. Els pretextos i els mitjans de què molts es valen per eludir el compliment dels deures militars, o quant menys per no trobar-se en els llocs de perill, han trobat una oportuna rèplica amb el recent Decret que, sobre incorporació a files, ha dictat el ministre de Defensa nacional. Ara s'ha posat al descobert que es feia el sord a tota ordre d'incorporació, amb l'ex-cusa d'ocupar càrrecs en comitès i comissions de propaganda educativa, precisament des d'organitzacions que vénen obligades, més que cap altra, a correspondre amb l'exemple al seu contingut ideològic i a la gran campanya d'agitació que han menat sense repòs. Temps ha que hom s'adona que hi ha massa comissariats i excés d'entreteniments. Caldria que la primera mesura que ha dictat el ministre, encaminada a tallar les situacions de privilegi, trobés el seu complement amb altres disposicions ben necessàries per a liquidar certes activitats que només fan mal d'ulls. Aquí s'ha de fer sentir l'acció del Govern, i no — com succeeix ara — la influència del partit tal o qual. Quant de mal ens està fent el proselitisme! Mai com ara havíem vist tan descaramentament com es forma el grupet dels incondicionals d'aquest o d'aquell bàndol, amb mires interessades a l'obtenció d'una plaça d'agent d'una cosa o altra, per no haver de fer un treball material, encara que els reporti un perjudici econòmic. Així s'han muntat, ací i allà, representacions polítiques en els pobles, que no tenen cap ambient, i amb sols una mitja dotzena de col·locacions que hi hagi a distribuir, ja hi ha base per a aguantar-les; després es fan recomanacions i s'informen sollicituds, i la capelleta oberta, amb qualsevol anagrama, ja acompleix la seva alta missió, tan característica dels nostres tràgics moments. Per què no reservem aquestes activitats, de pura competència comercial, per a temps millors? Quanta inconsciència, que no es vegi la gravetat de la guerra!-ALFIL.

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

XXV

Hem anat lligant, en articles anteriors, el curs de la política espanyola amb les commocions que s'esdevenen a l'exterior. Per aquest motiu, ens haurem de situar novament de cara a la gran guerra, en transcriure els fets més remarcables que es succeeixen dintre l'any 1916.

Quan després del combat naval de Skager-Rack, empenia un viatge a Rússia, en missió oficial, per tal de conèixer el veritable estat d'aquell país i tot el que podia esperar-se'n per a mantenir la guerra, troba la mort en les profunditats del mar, lord Kitchener, ministre de la Guerra britànic, propulsor del servei militar obligatori i organitzador de la indústria de guerra en el gran imperi. Anglaterra li devia encara l'haver treballat incessantment l'esforç aportat per les colònies a la metròpoli, en la gran lluita entre els pobles d'Europa.

Les dues diplomàcies no tenen un moment de repòs per a decantar-se voluntats. I una altra nació es deixa emmenar envers la guerra: Romania. Ha escollit la defensa de la causa de les democràcies. De fet, ja no queda cap potència balcànica al marge del gran conflicte. Observarem, només, que Grècia, sense haver se pronunciat bel·ligerant, es troba gairebé intervinguda per les potències occidentals, ja que els llocs més estratègics del seu territori estan ocupats per forces angleses.

Es interessant de recordar la paròdia de ressucitar el regne de Polònia, representada pels imperis centrals, immediatament després de conquerir l'exèrcit germànic les terres poloneses envaïdes per les forces russes als primers temps de la guerra. El text del decret promulgat el dia 5 de novembre del 1916, diu així:

«S. M. l'Emperador d'Alemanya i S. M. l'Emperador d'Austria, Rei Apostòlic d'Hongria, moguts per la ferma confiança en el triomf de les seves armes i guiats pel desig de portar a un felix pervenir els territoris polonesos arrabassats a la dominació russa amb grans sacrificis de les seves valentes tropes, han acordat formar d'eixos territoris un Estat independent amb corona hereditària i govern constitucional. Queda reservat marcar les fronteres exactes del nou reialme, que en unió amb ambdues potències aliades trobarà les garanties per al lliure desenrotllament de llurs energies.

«En un exèrcit polonès reviuran les tradicions glorioses dels exèrcits de temps passats i el record dels valents combatents de Polònia en la guerra actual.

«La seva organització, instrucció i direcció s'efectuaran de comú acord amb els monarques aliats. Ells esperen que es compliran els seus desigs d'un descabdellament polític nacional del regne de Polònia, prenent en deguda consideració les relacions generals polítiques d'Europa i el benestar i seguretat dels seus propis pobles.

«Les grans potències occidentals veïnes ofereixen de la seva part a la Polònia llibertada la possibilitat de recolzar-se en elles com Estat propi, i viure amb ferma unió amb elles una vida política, econòmica i cultural lliure.

«Amb aquest motiu la nova nació necessitarà considerablement el nostre ajut, sobretot en els primers temps. L'opressió russa ofegà tota ànsia de progrés. En tots els indrets es negligí la construcció de canals i ferrocarrils.

«Així en l'esdevenidor tindrem amb el nou Estat polonès un veí cordial i actiu, i haurem guanyat un nou aliat».

Poc sobrevisqué l'emperador austríac el famós decret que acabem de transcriure. Morí dins del maieix mes, i succeeix a Francesc Josep, el príncep Carles Octau.

Mentrestant, el pessimisme pel resultat de la lluita indueix a les potències centrals i als seus aliats a promoure una proposta per entrar en negociacions de pau, amb França, Anglaterra, Rússia, Japó, Itàlia i Portugal. Els documents de tal proposta són elevats a coneixement del Vaticà, EE. UU., Espanya i Suïssa. Això s'esdevé el dia 12 de desembre, i quan ja la impressió fa preveure un resultat completament negatiu, el President Wilson, el dia 21 següent, adreça una nota als ministres d'afers estrangers de les nacions bel·ligerants, en la que declara que creu arribada l'hora de què els enemics trobin la fórmula de posar fi a la guerra. — DEMO.